

Skrínigové testování apraxie TULIA (AST)

Jméno pacienta:

Datum testování:

Jméno zkoušejícího:

Diagnóza (včetně lokalizace léze):

Imitace

Obecné instrukce: “Nyní Vám předvedu sedm gest. Zkuste je co nejpresněji napodobit”

	pravá ruka	levá ruka
1. Umístěte natažený palec na čelo, tak, aby ostatní prsty směřovaly vzhůru		
2. Setřete si prach z ramene		

Doplňující instrukce: “U následujících pěti gest si představte, že držíte v ruce určitý nástroj nebo předmět, ale nepoužívejte své prsty jako tento nástroj”

3. Napijte se ze sklenice		
4. Kuřte cigaretu		
5. Použijte kladivo		
6. Použijte nůžky		
7. Orazítkujte poštovní známku		

Pantomima

Obecné instrukce: “Nyní Vás požádám, abyste předvedl/a různá gesta. Pozorně mě poslouchajte a předved'te je, jak nejpresněji dokázate”

8. “Ukažte někomu, že je blázen” *		
9. „Pohrozte někomu” **		

Doplňující instrukce: “Znovu si představte, že držíte v ruce určitý nástroj nebo předmět, ale nepoužívejte přitom své prsty”

10. “Čistěte si zuby”		
11. „Učes'te se”		
12. “Použijte šroubovák”		
Celkový skóř		

Položka 1 = gesto bez symbolického významu; Položky 2,8,9 = netranzitivní (symbolická, komunikační) gesta; Položky 3-7 a 10-12 = tranzitivní gesta (znázorňující používání nástrojů a předmětů)

* opakované ťukání si ukazováčkem na čelo nebo spánek (kroužení ukazováčkem kolem spánku je také správně).

** zdvižená zaťatá pěst (vztyčený ukazováček nebo otevřená dlaň jsou také správně).

Skríníngové testování apraxie TULIA (AST)

A. Popis testu

Tento skríníngový test (Vanbellinghen et al., JNNP 2010) se skládá ze 12 položek, které byly vybrány pomocí položkové analýzy z komplexnějšího testu na apraxii horních končetin – TULIA (Vanbellinghen et al., EJoN 2010). Tyto jednotlivé položky reprezentují všechny sémantické kategorie: jedno gesto bez symbolického významu, tři netranzitivní (symbolická, komunikační) gesta a 8 tranzitivních gest (znázorňujících používání nástrojů a předmětů). Navíc 7 z těchto gest testuje imitaci (napodobování gest) a 5 z nich testuje pantomimu (spontánní předvádění gest na povel). 6 bodový skórovací systém v komplexním testu TULIA zde byl nahrazen dichotomickým skórováním – „nezvládl = 0 a zvládl = 1“. Hraniční („cut-off“) testové skóry byly stanoveny na původním souboru subjektů (n=133) porovnáním těchto odpovídajících 12 dichotomicky skórovaných položek s položkami v komplexní verzi testu TULIA. Na základě této metodiky se podařilo určit, že hranice 9 a 5 bodů dokáže s vysokou specificitou (93 %) a senzitivitou (88 %) odlišit mírnou a těžkou apraxii od normy.

B. Provedení testu

Pacient se posadí před zkoušejícího; obě předloktí má položená na stole. Pacienti s hemiparézou předvádějí gesta svojí neparetickou končetinou, tzn. ipsilaterální k mozkové lézi. V ostatních případech jsou testovány obě horní končetiny. Výkon pacienta se hodnotí v průběhu testování a výsledky se zapisují do záznamového archu (strana 1).

C. Vyhodnocení testu

Dichotomická škála: **0** = nezvládl, **1** = zvládl

Maximální skór = **12**

Celkový hraniční („cut-off“) skór **< 9 ***

Těžká apraxie **< 5**

Skór **0** =

- Část těla je chybně použita jako nástroj nebo předmět
- Významné „prostorové“ chyby, nadbytečné pohyby a vynechání části pohybu, nesprávná výsledná pozice, nahrazení správného pohybu jiným nebo nevhodné pokračování v provádění gest (perseverace)
- Chaotické nebo „hledací“ pohyby, které nesouvisí s daným gestem

Skór **1** =

- Pohyb ruky je normální
- Je povoleno mírné zpomalení pohybu nebo diskrétní „prostorové“ chyby (např. snížená amplituda)
- Mohou se vyskytnout diskrétní nadbytečné pohyby nebo diskrétní vynechání části pohybu
- Skór se také přiřadí, pokud se vyskytne krátce trvající nahrazení pohybu jiným nebo krátké perseverace, které ale pacient spontánně opraví

* Alternativní hraniční („cut-off“) skór < 5 se používá, pokud byla administrována pouze část testu, která zahrnuje imitaci (napodobování gest), z důvodu těžkého postižení porozumění řeči (které lze předpokládat, pokud pacient předvede tři nebo více chaotických pohybů při testování pantomimy).